

ŠIAULIŲ ŠVIETIMO KOMPETENCIJŲ CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių švietimo kompetencijų centro korupcijos prevencijos politikos aprašas (toliau – Aprašas), kuris yra Šiaulių švietimo kompetencijų centro (toliau – Centras) antikorupcinę aplinką reglamentuojantis vidaus teisės aktas, apibrėžia bendrąsias korupcijos netoleravimo Centre nuostatas, bendruosius korupcijai atsparios aplinkos kūrimo principus, reglamentuoja Centre taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti, kad Centre vykdoma veikla ir darbuotojų elgesys atitiktų teisės aktų reikalavimus, patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos principus.

3. Pagrindinės sąvokos:

3.1. **Korupcija** – bet koks Centro darbuotojo piktnaudžiavimas jam suteiktais įgaliojimais ar tarnybine (darbo) padėtimi, siekiant tiesioginės ar netiesioginės naudos sau ar kitiems asmenims.

3.2. **Korupcijos prevencija** – Centro vykdoma sisteminga veikla, apimanti korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, vertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą bei kitų korupcijos prevencijos priemonių taikymą, kuria siekiama didinti Centro atsparumą korupcijai ir nuosekliai įgyvendinti korupcijai atsparios aplinkos kūrimo sistemą.

3.3. **Neetiškas elgesys** – elgesys, prieštaraujantis Centro etikos ir antikorupcinio elgesio kodekse nustatytiems profesinės etikos reikalavimams, pažeidžiantis skaidrumo, sąžiningumo, padorumo, nešališkumo, pagarbos asmeniui ar lojalumo viešajam interesui principus.

3.4. **Nepotizmas** – veiksmai, kuriais darbuotojas, naudodamasis savo tarnybine (darbo) padėtimi, pareigomis ar įgaliojimais, suteikia arba siekia suteikti neteisėtą privilegiją, palankumą ar naudą savo šeimos nariams, artimiems giminaičiams ar su juo susijusiems asmenims, įskaitant jų priėmimą į darbą, skyrimą į pareigas, karjeros skatinimą, darbo sąlygų gerinimą ar kitus su tarnybine veikla susijusius pranašumus, nepagrįstus objektyviais, skaidriais ir teisėtais kriterijais.

3.5. **Neteisėtas atlygis** – bet kokie daiktai, pinigai, dovanų čekiai, paslaugos, lengvatos ar nuolaidos, teikiamos darbuotojui dėl jo atliekamų pareigų, kuriomis gali būti siekiama įgyti darbuotojo palankumą, daryti įtaką darbuotojo priimamiems sprendimams, išskyrus dovanas, gaunamas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, susijusias su darbuotojo pareigomis, ir reprezentacijai skirtas dovanas (įstaigos ar kitokią simboliką, kalendorius, knygas ir kitokius informacinio pobūdžio spaudinius).

3.6. **Piktnaudžiavimas** – darbuotojo neteisėtas tarnybinės (darbo) padėties ar įgaliojimų naudojimas arba jų viršijimas, dėl kurio atsiranda žala Centrai, Šiaulių miesto savivaldybei, juridiniam ar fiziniam asmeniui. Piktnaudžiavimas apima tiek aktyvius veiksmus, tiek neveikimą, t. y. atsisakymą imtis veiksmų, kurie pagal pareigas ir įgaliojimus yra būtini.

3.7. **Prekyba poveikiu** – neteisėti darbuotojo ar per tarpininką vykdomi veiksmai, kuriais, naudojantis tarnybinėmis pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais, pažintimis ar kita įtaka darbo aplinkoje, siekiama paveikti kitus darbuotojus, įmones, įstaigas ar organizacijas, kad jie, vykdydami savo įgaliojimus, atliktų tam tikrus teisėtus ar neteisėtus veiksmus arba jų neatliktų.

3.8. **Kiti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – kitos neįvardytos veikos, tokios kaip sukčiavimas, turto iššvaistymas, turto pasisavinimas, neteisėtas praturtėjimas, dokumentų klastojimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas ir kt., kurios, jei daromos siekiant naudos sau ar kitiems asmenims,

laikytinos korupcinio pobūdžio veikomis ir suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.

3.9. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme (toliau - Korupcijos prevencijos įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme (toliau – Pranešėjų apsaugos įstatymas), Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (toliau – Baudžiamasis kodeksas).

4. Centras, patvirtindamas Aprašą, įsipareigoja netoleruoti jokių korupcijos apraiškų, įskaitant interesų konfliktus, kyšininkavimą, neetišką elgesį, nepotizmą, neteisėtą atlygį, papirkimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą ar kitas korupcinio pobūdžio veikas, nurodytas Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, kai jos daromos Centro veiklos srityje ir kai tokiomis veikomis siekiama naudoti sau ar kitiems asmenims.

5. Aprašas yra neatsiejama Centro organizacinės kultūros ir Centro darbuotojų elgesio normų formavimo dalis. Aprašo nuostatos taikomos visiems darbuotojams. Visi Centro darbuotojų ryšiai su aptarnaujamais fiziniais ir juridiniais asmenimis, partneriais (instituciniais, socialiniais, ekonominiais, visuomeniniais) bei kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais turi būti grindžiami Apraše įtvirtintais principais.

6. Aprašas parengtas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu (toliau - Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas), Pranešėjų apsaugos įstatymu, taip pat atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengtą Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovą.

II SKYRIUS

BENDROSIOS KORUPCIJOS NETOLERAVIMO NUOSTATOS

7. Centras laikosi nepakantumo korupcijai pozicijos ir siekia, kad jo darbuotojai:

7.1. atliktų savo funkcijas ir priimtų sprendimus, laikydamiesi viešojo administravimo principų, nurodytų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) 3 straipsnio 1 dalyje, kiek tai taikytina Centro vykdomai veiklai;

7.2. susidūrę su korupcijos apraiškomis Centro veikloje, teiktų pranešimus, pasiūlymus dėl interesų konfliktų grėsmės valdymo ir korupcijos prevencijos tobulinimo.

8. Centras siekia, kad jame dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, konsultuoja darbuotojus, kaip išvengti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, juos padariusiems darbuotojams taiko atsakomybę, o nustatęs nusikalstamos veikos požymius, nedelsdamas, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną, informuoja teisėsaugos institucijas.

9. Centras siekia, kad jo veikla atitiktų Viešojo administravimo įstatyme apibrėžtus veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus, kiek tai taikytina Centro, kaip švietimo pagalbos įstaigos, veiklai.

10. Centro direktorius, administracijos bei grupių atsakingi darbuotojai, dalyvauja įgyvendinant korupcijos prevencijos politiką, savo elgesiu rodydami pavyzdį kitiems Centro darbuotojams, savo veikla skatindami skaidrumo principo suvokimą ir taikymą kasdienėje veikloje.

11. Centro darbuotojai įsipareigoja vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, patikėtas pareigas atlikti sąžiningai, skaidriai ir laikydamiesi viešojo administravimo principų bei yra asmeniškai atsakingi už Aprašo, kiek tai susiję su jų pareigomis Centre, nuostatų vykdymą ir taikymą.

III SKYRIUS

BENDRIEJI KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO PRINCIPAI

12. Darbo santykiai su Centro aptarnaujamais fiziniais ar juridiniais asmenimis yra grindžiami šiais principais:

12.1. **teisėtumo** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą; Centras užtikrina, kad savo veiksmais ar neveikimu nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;

12.2. **visuotinum** – korupcijos prevencijos subjektai yra visi Centro darbuotojai;

12.3. **sąveikos** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant veiksmus su Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (Šiaulių miesto savivaldybe), kitomis švietimo įstaigomis bei kompetentingomis institucijomis, keičiantis reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam pagalbą;

12.4. **nuolatinumo** – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo;

12.5. **proporcingos korupcijos prevencijos veiklos** – korupcijos prevencijos veikla vykdoma atsižvelgiant į Centro dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, taikomos tik tos priemonės, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;

12.6. **atsakomybės už priimtus sprendimus** – visi Centro darbuotojai turi žinoti savo darbinės pareigas ir suteiktus įgaliojimus bei atsakomybę už šių pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už teisės aktų pažeidimus;

12.7. **skaidrumo** – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira Centro darbuotojams ir visuomenei;

12.8. **asmens teisių apsaugos** – korupcijos prevencijos veikla Centre turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

12.9. **įtraukimo** – į korupcijos prevenciją įtraukiami Centro darbuotojai ir pilietinė visuomenė, imamasi priemonių jų antikorpuciniam sąmoningumui didinti, informacijai apie antikorpucinės aplinkos kūrimą visuomenei teikti ir skatinti prisidėti prie jos kūrimo.

13. Centras, siekdamas veiklos skaidrumo ir viešumo, apie savo veiklą visuomenę informuoja savo interneto svetainėje, skelbdamas informaciją, nustatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS

PRANEŠIMAI APIE KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS PAŽEIDIMUS

14. **Pranešimų teikimas.** Centro darbuotojai skatinami būti neabejingi įgyvendinamai korupcijos prevencijos politikai ir, sužinoję ar įtarę apie galimą ar padarytą korupcinio pobūdžio veiką, viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimus ar Centro etikos ir antikorpucinio elgesio kodekse nustatytų elgesio principų pažeidimus, raginami apie tai pranešti vienu iš šių būdų: informuoti tiesioginį vadovą; kreiptis į už korupcijos prevenciją atsakingą Centro darbuotoją; informuoti Centro direktorių el. paštu ar raštu; el. paštu pazeidimai@svcentras.lt pateikti Centro interneto svetainėje skiltyje „Korupcijos prevencija“ atsisiųstą ir užpildytą pranešimo apie pažeidimą formą.

15. **Apsaugos garantijos pranešėjui.** Centras įsipareigoja užtikrinti, kad darbuotojo ar kito asmens, pareiškusio susirūpinimą dėl galimų pažeidimų, nurodytų Aprašo 14 punkte, tapatybė būtų saugoma (jo pageidavimu užtikrinamas anonimiškumas), būtų užtikrinta apsauga nuo bet kokio neigiamo poveikio, įskaitant kerštą, diskriminaciją, mobingą ar kitokį spaudimą. Šios garantijos taikomos nepriklausomai nuo to, ar pateikta informacija pasitvirtina.

16. **Pranešimų priėmimas iš išorės subjektų.** Centras ragina ne tik darbuotojus, bet ir fizinius bei juridinius asmenis, taip pat institucinius, socialinius, ekonominius ir visuomeninius partnerius pranešti tiek apie Apraše nurodytus, tiek ir galimus ar pastebėtus korupcinio pobūdžio pažeidimus ar įtarimus tais pačiais kanalais, kurie nurodyti Aprašo 14 punkte. Centras užtikrina, kad

pranešimą pateikusio asmens tapatybė nebus atskleista ir bus imtasi visų priemonių pranešėjui nuo galimų neigiamų pasekmių apsaugoti.

17. Apsauga net ir esant klaidingai informacijai. Pranešėjų apsaugos nuostatos, nurodytos Aprašo 15-16 punktuose, taikomos ir tuo atveju, jeigu pateikta informacija nepasitvirtina ar paaiškėja esanti klaidinga, su sąlyga, kad asmuo veikė sąžiningai.

18. Pranešimų nagrinėjimas. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, yra tiriami, nagrinėjami, o atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti nagrinėti Centro darbuotojui, dėl kurio veiksmų buvo pateiktas pranešimas.

V SKYRIUS

TAIKOMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

19. Korupcijos prevencijos politikos formavimas. Korupcijos prevencijos politiką Centre formuoja Centro direktorius.

20. Korupcijos prevencijos politikos įgyvendinimas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Centro darbuotojas rengia ir teikia pasiūlymus direktoriui dėl korupcijos prevencijos organizavimo bei organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja prevencinių priemonių įgyvendinimą. Kiti Centro darbuotojai įgyvendina korupcijos prevencijos priemones pagal savo kompetenciją ir pareigybų aprašymuose bei kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, taip pat vykdo jiems priskirtas priemones, numatytas Centro korupcijos prevencijos veiksmų plane, kuris tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

21. Centre taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

21.1. Korupcijos prevencijos veiksmų planas. Vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymu, už korupcijos prevenciją atsakingas Centro darbuotojas, esant poreikiui, rengia Centro korupcijos prevencijos veiksmų planą, koordinuoja ir kontroliuoja jo įgyvendinimą. Šis dokumentas tvirtinamas direktoriaus įsakymu. Plano tikslas – sukurti pastovumu grįstą korupcijos prevencijos sistemą Centre.

21.2. Darbuotojų tolerancijos korupcijai nustatymas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Centro darbuotojas pagal korupcijos prevencijos veiksmų planą arba savo iniciatyva gali atlikti Centro darbuotojų apklausą apie korupciją, korupcijos toleravimą ar netoleravimą.

21.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, Centras savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą konkrečioje savo veiklos srityje. Vertinimą pavedama atlikti už korupcijos prevenciją atsakingam Centro darbuotojui. Šio vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritis, kuriose yra korupcijos rizika, ir parengti bei įgyvendinti prevencines priemones rizikos veiksniams valdyti ir (arba) pašalinti. Vertinimo rezultatai teikiami tvirtinti Centro direktoriui.

21.4. Informacijos apie asmenį gavimas. Siekdamas užtikrinti, kad į pareigas būtų priimami ir jose dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys, Centras, vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymu, tais atvejais, kai tai numatyta teisės aktuose, kreipiasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, kuris pretenduoja eiti ar jau eina Centro direktoriaus ar kitas teisės aktuose nurodytas pareigas, pateikimo. Gauta informacija apie asmenį pateikiama Centro direktoriui, kuris priima tolesnius sprendimus dėl minėto asmens darbo Centre.

21.5. Vidaus teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas. Rengdamas reikšmingus vidaus teisės aktų projektus (visų pirma susijusius su viešaisiais pirkimais, personalo atranka, finansų valdymu), Centras, esant poreikiui, atlieka jų antikorupcinį vertinimą, siekdamas nustatyti ir pašalinti nuostatas, galinčias sudaryti prielaidas korupcijai.

21.6. Darbuotojų antikorupcinis švietimas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Centro darbuotojas, atsižvelgdamas į darbuotojų poreikį gilinti žinias antikorupcine tematika, teikia informaciją ir organizuoja mokymus korupcijos prevencijos klausimais.

21.7. **Etiško ir skaidraus elgesio gairių darbuotojams nustatymas.** Siekiant užtikrinti skaidrią ir teisėtą veiklą bei skatinti darbuotojus laikytis skaidrumo principų ir vengti galimos neteisėtos įtakos priimamiems sprendimams, Centro darbuotojo etikos vertybės, šias vertybes atitinkantis elgesys (etikos principais) ir bendrieji reikalavimai, nustatyti Centro etikos ir antikorupcinio elgesio kodekse. Kiekvienas Centro darbuotojas, įgyvendindamas savo teises, vykdydamas teisės aktuose nustatytas pareigas bei funkcijas, privalo laikyti etikos ir antikorupcinio elgesio kodekse nustatytų nuostatų, kad būtų užkertamas kelias atsirasti ir plisti korupcijai, ugdoma atsakomybė už savo veiksmus, skatinama ir užtikrinama pagarba įstatymams, bendradarbiams bei kitiems asmenims. Jame taip pat apibrėžiamas rekomenduotinas elgesys, kai darbuotojas susiduria su neteisėto atlygio siūlymu ar kitais galimos korupcijos atvejais.

21.8. **Darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijų patikrinimas ir interesų konfliktų kontrolė.** Siekdamas stiprinti interesų konflikto prevenciją ir kontrolę, Centras tikrina tų darbuotojų, kuriems tokia pareiga nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, privačių interesų deklaracijas. Už korupcijos prevenciją atsakingas Centro darbuotojas tikrina šių deklaracijų duomenis, teikia rekomendacijas ir priminimus dėl pareigos deklaruoti privačius interesus.

21.9. **Darbuotojų nusišalinimo administravimas.** Darbuotojui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, taip pat kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, kai sprendimai ar kiti su darbu susiję veiksmai yra susiję su jo privačiais interesais. Tokiais atvejais darbuotojas privalo nusišalinti. Centras darbuotojams teikia rekomendacijas, kaip tinkamai elgtis interesų konflikto situacijose.

21.10. **Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas.** Centro darbuotojams draudžiama priimti ar teikti dovanas bei paslaugas, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą. Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas Centre vykdomas vadovaujantis dovanų politikos aprašu.

21.11. **Pranešimų, gaunamų Centro vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas.** Centro darbuotojams kitiems asmenims suteikiama galimybė per vidinį kanalą pateikti informaciją apie pažeidimus, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą. Gauti pranešimai analizuojami ir vertinami siekiant identifikuoti galimus pažeidimus ar piktnaudžiavimą. Esant pagrįstiems įtarimams, inicijuojami vidaus tyrimai arba taikomos prevencinės priemonės, kad būtų užtikrinta viešojo intereso apsauga. Visi pranešimai tvarkomi konfidencialiai, o pranešėjų tapatybė saugoma vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Pranešėjams draudžiama taikyti bet kokias neigiamas pasekmes dėl teisėto pranešimų pateikimo.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Aprašas viešai skelbiamas Centro interneto svetainėje. Centras ragina fizinius ir juridinius asmenis, taip pat institucinius, socialinius, ekonominius, visuomeninius partnerius bei kitus viešojo ir privataus sektoriaus atstovus laikytis Apraše nustatytų principų ir reikalavimų.

23. Kiekvienas Centro darbuotojas turi teisę teikti Centro direktoriui arba už korupcijos prevenciją atsakingam Centro darbuotojui pasiūlymus dėl Aprašo tobulinimo.

24. Asmens duomenys, nurodyti Aprašo 21.4 papunktyje ir 21.8–21.11 papunkčiuose, tvarkomi siekiant įgyvendinti korupcijos prevencijos priemones ir užtikrinti, kad Centro veikla būtų vykdoma teisėtai, skaidriai ir atskaitingai. Duomenys tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų. Centras užtikrina, kad asmens duomenys būtų tvarkomi teisėtai, sąžiningai ir skaidriai, laikantis duomenų kiekio mažinimo, tikslumo, saugojimo trukmės apribojimo, vientisumo ir konfidencialumo principų. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos vadovaujantis Centro asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis. Informacija apie asmens duomenų tvarkymą pateikiama Centro interneto svetainėje.

25. Aprašas tvirtinamas, keičiamas ar papildomas Centro direktoriaus įsakymu.

26. Aprašo reikalavimų nesilaikymas gali būti laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu, už kurį taikoma Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose nustatyta atsakomybė.
27. Su Aprašu supažindinami visi esami ir naujai priimami į Centrą darbuotojai.
-